

DOI: doi.org/10.21272/shaj.2025.i44.p.55

OLEKSIIA.ZAKHARCHENKO

Sumy State A. S. Makarenko Pedagogical University (Sumy, Ukraine)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-5738-3597>

UKRAINIAN WORLD CONGRESS THROUGH THE PAGES OF THE “DIPLOMATIC UKRAINE” SCIENTIFIC YEARBOOK (2000-2024)

Abstract. *This article offers a comprehensive analysis of the Ukrainian World Congress (UWC) coverage within the scientific yearbook “Diplomatic Ukraine” from 2000 to 2024. It is based on a study of the publication’s materials, systematized chronologically and thematically, using general scientific, specialized historical research, and source analysis methods. The article analyzes the dynamics of UWC mentions in the yearbook, which reflect the increasing attention paid by scholars and diplomats to the organization’s activities, particularly after 2014 and the onset of the ‘hybrid’ phase of the Russo-Ukrainian war. The article identifies the main areas of UWC activity highlighted in the yearbook, including human rights protection, support for Ukraine’s independence and sovereignty, promotion of democratic processes, development of cultural, economic, and public diplomacy, and election monitoring in Ukraine.*

Particular attention is given to the UWC’s role in consolidating the Ukrainian diaspora and its interaction with Ukraine. The evolution of the UWC’s relations with Ukrainian central authorities is traced, from initial contacts to the signing of cooperation memoranda. The process of the UWC achieving international organization status, and its cooperation with international institutions such as the UN, the Council of Europe, NATO, the OSCE, and the EU, are highlighted. The UWC’s contribution to the development of various facets of Ukraine’s public diplomacy, including economic, scientific, expert, educational, cultural, digital, and sports diplomacy, is examined. Specific examples of measures and initiatives undertaken by the UWC to enhance Ukraine’s global image are provided. The yearbook’s materials are considered a valuable resource for studying the UWC’s history and its impact on Ukraine’s international relations. Publications by diplomatic service veterans, containing unique insights into the Congress’s activities, are emphasized. The research findings contribute to addressing gaps in the historiography of the Ukrainian diaspora and Ukraine’s international relations, and can be used for further study of the UWC as an important actor in international politics.

Keywords: *diplomacy, scientific yearbook “Diplomatic Ukraine,” section, Free Ukrainian World Congress, Ukrainian World Congress, Ukrainian diaspora.*

Citation. Zakharchenko, O.A. (2025). Ukrainian World Congress through the pages of the “Diplomatic Ukraine” scientific yearbook (2000-2024). *Sumy historical and archival journal*, XLIV, 55-62. DOI: doi.org/10.21272/shaj.2025.i44.p.55

© 2025 by the author(s)

This article published by Sumy Historical and Archival Journal distributed under the terms and conditions of the [Creative Commons Attribution \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) license

ЗАХАРЧЕНКО О.А.

Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка (Суми, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-5738-3597>**СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ НА СТОРІНКАХ НАУКОВОГО ЩОРІЧНИКА “УКРАЇНА ДИПЛОМАТИЧНА” (2000-2024)**

Анотація. У статті представлено комплексний аналіз висвітлення діяльності Світового Конгресу Українців (СКУ) на сторінках наукового щорічника “Україна дипломатична” за період 2000-2024 рр. Вона базується на вивченні матеріалів видання, що систематизовані за хронологічним та тематичним принципами, з використанням загальнонаукових і спеціальних історичних методів дослідження та методів джерелознавчого аналізу. Проаналізовано динаміку появи згадок про СКУ у щорічнику, що відображає зростання уваги з боку науковців і дипломатів до діяльності цієї міжнародної організації, особливо після 2014 р., коли почалася “гібридна” фаза російсько-української війни. Виявлено основні напрямки діяльності СКУ, що висвітлені на сторінках щорічника, а саме: захист прав людини, підтримка незалежності і суверенітету України, сприяння демократичним процесам в країні, розвиток культурної, економічної і публічної дипломатії та контроль за виборами в Україні. Особливу увагу приділено ролі СКУ щодо консолідації української діаспори та її взаємодії з Україною. Простежено еволюцію взаємовідносин СКУ з центральними органами влади України, починаючи від перших контактів до підписання меморандумів про співпрацю. Висвітлено процес набуття СКУ статусу міжнародної організації, його співпрацю з міжнародними інституціями, зокрема ООН, Радою Європи, НАТО, ОБСЄ та ЄС. Розкрито внесок СКУ у розвиток різних напрямків публічної дипломатії України, зокрема економічну, наукову, експертну, освітню, культурну, цифрову та спортивну дипломатію. Наведено приклади конкретних заходів та ініціатив, які СКУ здійснював з метою поліпшення іміджу України у світі. Матеріали щорічника розглянуто як цінне джерело для вивчення історії СКУ та його впливу на міжнародні відносини України. Висвітлено публікації ветеранів дипломатичної служби, які містять унікальні відомості про діяльність Конгресу. Результати дослідження сприяють заповненню лакун в історіографії української діаспори та міжнародних відносин України, а також можуть бути використані для подальшого вивчення ролі СКУ як важливого актора міжнародної політики.

Ключові слова: дипломатія, науковий щорічник “Україна дипломатична”, рубрика, Світовий Конгрес Вільних Українців, Світовий Конгрес Українців, українська діаспора.

Цитування. Захарченко, О.А. (2025). Світовий Конгрес Українців на сторінках наукового щорічника “Україна дипломатична” (2000-2024). Сумський історико-архівний журнал, XLIV, 55-62. DOI: doi.org/10.21272/shaj.2025.i44.p.55

В умовах довготривалої російсько-української війни важливим фактором підтримки України стає зарубіжне українство. Найбільшою, найвпливовішою та об’єднуючою його формацією є Світовий Конгрес Українців (СКУ) – міжнародна неприбуткова організація, яка представляє інтереси близько 25 мільйонів українців у понад 80 країнах світу (Про Світовий Конгрес: 2025). Як в умовах “гібридної” фази російсько-української війни (2014 р. – початок 2022 р.), так і після повномасштабного вторгнення сусідньої держави у лютому 2022 р. СКУ підтримував Україну. Ця підтримка набула різних форм і напрямків, про що свідчать численні публікації у засобах масової інформації та соціальних мережах. Набагато менше інформації про діяльність СКУ у науковій літературі. На сьогодні поки що немає монографій та дисертаційних досліджень з історії СКУ та обмаль публікацій у науковій періодиці. Цій проблемі присвячено лише декілька статей, зокрема щодо висвітлення діяльності СКУ на шпальтах преси української діаспори США (Біловус, 2017), ролі СКУ у підтримці суверенітету України

та непорушності її кордонів (Кононенко, 2016), консолідації українського суспільства у постколоніальну добу (Кононенко, 2017), допомозі Україні у боротьбі проти російської агресії (Попп, 2024), економічної та культурної дипломатії СКУ (Мартинюк, 2023; Мартинюк, 2024а), а також праця джерелознавчого характеру (Тихенко, 2016).

У зв'язку з цим актуальною є проблема висвітлення історії СКУ у профільних фахових наукових виданнях, тобто тих, які сфокусовані на висвітленні проблем історії дипломатії та міжнародних відносин. Тож автор ставить собі за мету висвітлити історію Світового Конгресу Українців за матеріалами наукового щорічника “Україна дипломатична”, проаналізувавши їх за окремими рубриками у хронологічному порядку. За час існування щорічника (2000-2025) побачило світ 25 випусків. Він видається державним підприємством “Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв”. Серед засновників у різний час були Дипломатична академія при Міністерстві закордонних справ України, Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв, Історичний клуб “Планета”, Міністерство закордонних справ України, Інститут всесвітньої історії Національної академії наук України. У 2001 р. щорічник було визнано фаховим виданням у галузі історичних наук, з 2020 р. – за спеціальністю 032 “Історія та археологія”. Основними і постійними рубриками (розділами) цього видання є “Бібліографія”. “Геополітика в сучасному світі”, “Дипломатичний корпус України”, “Дослідження. Розвідки”, “З відстані століть”, “Інституційна історія української дипломатії очима її учасників”, “Історія дипломатії”, “Постаті та події”, “Публічна дипломатія”, “Сучасна дипломатія: концепції та реалії”, “Фаховий погляд дипломата”.

Методологічною основою пропонованої роботи слугують системний підхід, принципи наукової об'єктивності й історизму, загальнонаукові (структурно-функціональний, аналізу, синтезу, спостереження, порівняння, узагальнення), спеціальні історичні (проблемно-хронологічний, проблемно-тематичний) та джерелознавчі (наукової евристики і критики джерел) методи дослідження.

Публікації чи згадки про СКУ розподілені між 12 рубриками. Перший матеріал про Конгрес був опублікований 2001 р. у рубриці “З відстані століть”. Його автор – колишній (з 1967 р.) генеральний секретар Світового Конгресу Вільних Українців (СКВУ), голова Проводу Організації українських націоналістів (з 1979 р.), Президент УНР в екзилі (з 1980 р.) Микола Плав'юк. У ній розповідається про попередника СКУ – Світовий Конгрес Вільних Українців, що був заснований 1967 р. в Канаді, а М. Плав'юк очолював президію СКВУ. Автор навів декілька цікавих епізодів з історії Конгресу. Так, під час роботи конференції ООН в Тегерані (1968 р.), що була приурочена до 20-річчя від дня схвалення ООН декларації прав людини, делегація СКВУ подала генеральному секретарю ООН меморандум про порушення національних і політичних прав в УРСР, книги В. Чорновола “Лихо з розуму” та канадського українця І. Коляски “Освіта в совітській Україні” про денаціоналізацію та русифікацію українців, чим поставила у незручне становище делегацію радянської України на чолі з професором П. Недбайлом. Наступного року, як повідомляє автор, при СКВУ була створена комісія із захисту прав людини, до якої увійшов і М. Плав'юк. Наведено заходи цієї комісії – співпраця з Міжнародним комітетом з охорони прав людини, подання інформативних матеріалів щодо порушення прав людини в СРСР до компанії Amnesty International, Міжнародної Асоціації юристів, Міжнародного Бюро праці та Комісії з прав людини ООН, відкриття представництва (комісії) СКВУ при ООН (1972 р.). М. Плав'юк охарактеризував у своєму матеріалі основні напрямки діяльності цієї комісії (Плав'юк, 2001: 307-311).

У наступній рубриці “Хроніка подій” вміщено два матеріали (2004, 2005 рр.) під назвою “Дипломатичне досє”. У першому йдеться про зустріч міністра закордонних справ А. Зленка з представниками СКУ, що відбулася 25 квітня 2003 р.

Обговорювалося питання скликання VIII Конгресу СКУ. Очільник МЗС схвально відгукнувся на ідею вперше організувати такий форум в Україні. У серпні того ж року він відбувся в Києві. 22 серпня А. Зленко зустрівся з делегатами Конгресу на чолі з президентом СКУ А. Лозинським (Лубківський, 2004: 761, 764). У другому матеріалі подано інформацію про першу зустріч представників українських громад півдня Латинської Америки (Аргентина, Бразилія, Парагвай) з українськими дипломатами, що відбулася 12–13 травня 2005 р. у бразильському місті Фош де Ігуасу. У ній взяв участь і голова СКУ А. Лозинський (Денисенко, 2005: 745).

У рубриці “Нотатки дипломата” вміщена стаття Надзвичайного і Повноважного Посла України в Канаді І. Осташа, присвячена 15-річчю діяльності українського дипломатичного представництва в цій країні. Автор стверджує, що в Канаді налічується понад 1 тис. українських громадських організацій, об’єднаних у Конгрес Українців Канади (складова частина СКУ), Канада – місце перебування штаб-квартир СКУ та Світової федерації українських жіночих організацій (Осташ, 2009: 508–510).

У статті генерального директора видавництва “Наукова думка” І. Алексєєнка, що подана у рубриці “Україна і світ”, автор згадав свою зустріч з колишнім президентом СКВУ і СКУ М. Ципівником під час його перебування в Аргентині (Алексєєнко, 2009: 897).

У рубриці “Позаштатні консульські посадові особи України за кордоном” вміщено біографічні дані про Почесного консула України в США (штат Мічиган) – колишнього члена президії СКВУ Б. Федорака та Почесного консула України в США (штати Кентуккі та Огайо) – нинішнього 3-го віце-президента СКУ А. Футея (Позаштатні, 2010: 299, 301).

У рубриці “Слово ветеранам дипломатичної служби” дипломат Ю. Богаєвський під час своєї служби в Канаді згадає зустрічі з колишнім президентом СКВУ, адвокатом П. Саварином (Богаєвський, 2014: 240).

Своїми враженнями від співпраці закордонних українців з Україною поділився Надзвичайний та Повноважний Посол України, член Національної спілки журналістів України С. Лазебник, які були вміщені у рубриці “Народна дипломатія”. Автор наводить низку фактів співпраці двох гілок українства в умовах “гібридної” фази російсько-української війни. По-перше, завдяки зусиллям СКУ, влітку 2014 р. департамент громадської інформації ООН оприлюднив “Звернення закордонного українства до міжнародного співтовариства”, в якому містився заклик застосувати більш дієві санкції до агресора та надати всіляку підтримку демократичним перетворенням в Україні. По-друге, 28 серпня 2014 р. прем’єр-міністр України А. Яценюк та президент СКУ Є. Чолій підписали меморандум про співпрацю між Кабінетом Міністрів України та СКУ, метою якого є захист людських, громадянських і національних прав українців у світі, утвердження незалежності та суверенітету України, збереження її територіальної цілісності. По-третє, досвід підписання меморандуму між окремими міністерствами та СКУ був і 2012 р., але реалізувати його “у часи правління кримінального президента не варто було й сподіватися” (Лазебник, 2014: 899). По-четверте, простежено еволюцію взаємовідносин української влади із СКУ, визначено прорахунки і перспективи співпраці (Лазебник, 2014: 904-907).

Грунтовний матеріал про участь СКУ у контролі за виборами в Україні подано у рубриці “Дослідження. Дипломатичні розвідки”. Доктор політичних наук Є. Юрійчук проаналізувала діяльність організацій української діаспори у справі громадського контролю за президентськими і парламентськими виборами в Україні у 2002–2014 рр. Чимало уваги приділено участі у цьому процесі спостерігачів (декілька сотень) від СКУ, Українського Конгресового Комітету Америки, Конгресу Українців Канади. Серед них –

президент СКУ А. Лозинський, генеральний секретар СКУ В. Педенко, член Ради директорів СКУ Т. Галло-Олексій. Наведено кількісні показники спостерігачів від СКУ та їх представництво в регіонах України (Юрійчук, 2015: 823-831).

Найбільше матеріалів про СКУ представлено у рубриці “Інституційна історія української дипломатії очима її учасників”, де вміщено 4 матеріали ветеранів дипломатичної служби. В. Боєчко поділився своїми враженнями про зустрічі з керівниками СКУ А. Лозинським, Є. Чолієм (президенти), В. Педенком, С. Романівим (генеральні секретарі), головою Європейського Конгресу Українців (ЄКУ) А. Хортяні, скликання IV Всесвітнього форуму українців у Києві, координацію співпраці центральних і місцевих органів влади України та Української всесвітньої координаційною радою, СКУ, ЄКУ, Товариством “Україна-Світ” (Боєчко, 2018: 180), А. Комісаренко – про скликання I Міжнародного конгресу українців, членом організаційного комітету якого він був у 1992 р., спілкування з українськими організаціями у Великій Британії, які були членами СКВУ та СКУ (Комісаренко, 2018: 187, 196-197).

Два матеріали цієї рубрики належать перу С. Лазебника, який досить ґрунтовно описав перипетії утворення та діяльності СКВУ (1967–1993), що об’єднав 150 українських громад (політичні, громадські, конфесійні організації), зазначив керівників СКВУ (В. Кушнір, П. Саварин, Ю. Шимко). Він охарактеризував основні акції та заходи цього об’єднання (Меморандум до Генерального секретаря ООН, відкриття при ООН свого інформаційного бюро, видання “Вісника СКВУ”, заклик до світового політикуму щодо вивчення штучного голоду 1932–1933 рр. в Україні, відкриття 1983 р. в Едмонтоні першого пам’ятника жертвам Голодомору в Україні, вплив на уряд Канади щодо визнання незалежності України у 1991 р.). Автор докладно описав і діяльність СКУ, починаючи із 1993 р., охарактеризував структуру (12 спеціалізованих рад, комісій, комітетів), організаційну мережу Конгресу у 61 країні світу, процес набуття статусу міжнародної організації (визнання Економічною та Соціальною радами ООН як неурядову організацію зі спеціальними консультативними повноваженнями, співпраця з Радою Європи, НАТО, ОБСЄ, Європейським Союзом) та відкриття свого представництва у Києві (2014), акції підтримки України під час “гібридної” фази російсько-української війни (з 2014 р.). С. Лазебник розповів про діяльність президентів СКУ Д. Ципівника (1993–1998), А. Лозинського (1998–2008), Є. Чолія (2008–2018) та П. Грода (з 2018 р.), розробку концепції повернення українців на батьківщину (Лазебник, 2019: 195-202).

У наступній статті С. Лазебника йдеться про боротьбу українських емігрантів на Заході за відновлення самостійності України та виникнення українських громад на пострадянському і постсоціалістичному просторах, згадавши роль СКУ у цьому процесі (Лазебник, 2021: 193–194, 199, 208–209).

У рубриці “Фаховий погляд дипломата” вміщена стаття М. Кулініча про українську діаспору в Австралії, в якій згадано про те, що у 2014 р. Уряд України та СКУ підписали меморандум про співпрацю, що дало можливість формалізувати залучення зарубіжних українців до лобіювання інтересів України. Автор охарактеризував діяльність Союзу українських організацій Австралії (СУОА) – складової частини СКУ. У 2016 р. СУОА уклав меморандум із Посольством України в Австралії про співпрацю (Кулініч, 2020: 207–209).

Ще один матеріал С. Лазебника представлений у рубриці “Сучасна дипломатія: концепції та реалії”. У ньому йдеться про українську діаспору в Канаді, Конгрес Українців Канади – складову частину СКУ, канадських українців Ю. Шимка та П. Грода – президентів СКУ, канадське місто Торонто – місце перебування офісу СКУ (Лазебник, 2020: 631–633).

У рубриці «Публічна дипломатія» вміщено дві статті. У першій В. Удовік розповідає про культурну дипломатію як про комунікативний міст між Україною та Японією. При характеристиці законодавчо-нормативної бази здійснення культурної дипломатії авторка згадала Меморандум про співпрацю між Кабінетом Міністрів України та СКУ (Удовік, 2020: 839). Друга розлога стаття присвячена саме напрямам публічної дипломатії СКУ з метою поліпшення іміджу України у світі впродовж 1991–2024 рр. Це єдина стаття, яка конкретно присвячена діяльності СКУ. Автор охарактеризував Конгрес як міжнародну неурядову організацію і координаційну надбудову українських громад діаспори, проаналізував його діяльність крізь призму різних видів дипломатії – наукової, експертної, освітньої, економічної, культурної, кулінарної, цифрової та спортивної, навів приклади здійснення такої дипломатії окремими структурними підрозділами СКУ (Мартинюк, 2024b: 924–932).

В останній рубриці “Дослідження і розвідки” представлена стаття М. Кулініча про особливості формування української громади в Австралії після Другої світової війни. Автор детально висвітлив процес формування громадських організацій української діаспори та їх об’єднань. Серед них – Союз українських організацій Австралії, що є активним членом СКУ. Лідер української діаспори в Австралії С. Романів тривалий час належав до керівного складу СКУ (Кулініч, 2023: 106).

Таким чином, проаналізувавши матеріали наукового щорічника “Україна дипломатична” за період 2000–2024 рр., автор виявив і систематизував відомості про діяльність Світового Конгресу Українців та його попередника – Світового Конгресу Вільних Українців. Найбільше матеріалів про СКУ припадає на 2014 р., що відображає активізацію діяльності Конгресу в умовах “гібридної” фази російсько-української війни. Але більш ґрунтовні матеріали про діяльність СКУ опубліковані у 2019–2024 рр., тобто напередодні та після повномасштабного вторгнення сусідньої держави в Україну. На сторінках щорічника висвітлено широкий спектр діяльності СКУ, зокрема захист прав людини та національних інтересів українців у світі, підтримка суверенітету та територіальної цілісності України, сприяння демократичним процесам в Україні, контроль за виборами в ній, консолідація української діаспори та її взаємодії з Україною. Матеріали щорічника містять відомості про структуру, керівництво та основні напрямки діяльності СКУ, набуття ним статусу міжнародної організації, дозволяють простежити еволюцію взаємовідносин СКУ з Україною. Вони є цінним джерелом з вивчення історії Конгресу. Публікації матеріалів про діяльність СКУ сприяють заповненню лакун в історіографії досліджуваної проблеми, дозволяють вивчити тенденції у розвитку СКУ як важливого фактору захисту національних інтересів України. Перспективними напрямками у дослідженні діяльності СКУ є вивчення форм і напрямків взаємодії Конгресу з центральними і місцевими органами влади, органами місцевого самоврядування та громадськими організаціями України на різних етапах російсько-українського протистояння у 2014–2025 рр.

Література

Алексєєнко, 2009 – Алексєєнко І. Українська книга на міжнародних книжкових виставках. *Україна дипломатична*. 2009. Вип. 10. С. 893-897.

Біловус, 2017 – Біловус Л. І. Світовий Конгрес Українців на шпальтах української діаспори США (після 1991 р.) – напрями роботи для збереження національної ідентичності. *Проблеми всесвітньої історії*. 2017. № 2 (4). С. 196–208.

Богаєвський, 2014 – Богаєвський Ю. Україна-Канада: становлення міждержавних відносин. Екскурс у недалеке минуле. *Україна дипломатична*. 2014. Вип. 15. С. 233-251.

Боєчко, 2018 – Боєчко В. Від наукової роботи до практичної дипломатії. *Україна дипломатична*. 2018. Вип. 19. С. 169-185.

Денисенко, 2005 – Денисенко В. Дипломатичне досє. 2005 рік. *Україна дипломатична*. 2005. Вип. 6. С. 694-771.

- Комісаренко, 2018 – *Комісаренко С.* Як ми починали у “нетуманному Альбїонї”. *Україна дипломатична*. 2018. Вип. 19. С. 186-213.
- Кононенко, 2016 – *Кононенко А.* Світовий Конгрес Українців у контексті підтримки суверенітету України та непорушності її кордонів. *Українознавчий альманах*. 2016. Вип. 19. С. 129-133.
- Кононенко, 2017 – *Кононенко А.* Роль Світового Конгресу Українців в консолідації українців в постколоніальну добу. *Українознавчий альманах*. Київ, 2017. Вип. 22. С. 40-48.
- Кулініч, 2020 – *Кулініч М.* Українська діаспора Австралії як чинник поглиблення двосторонніх відносин. *Україна дипломатична*. 2020. Вип. 21. С. 207-220.
- Кулініч, 2023 – *Кулініч М.* Особливості формування української громади в Австралії після Другої світової війни. *Україна дипломатична*. 2023. Вип. 24. С. 99-108.
- Лазебник, 2014 – *Лазебник С.* Закордонне українство – невичерпний потенціал України. *Україна дипломатична*. 2014. Вип. 15. С. 897-908.
- Лазебник, 2019 – *Лазебник С.* Світова українська трибуна. *Україна дипломатична*. 2019. Вип. 20. С. 194-207.
- Лазебник, 2020 – *Лазебник С.* Українська Канада (сьогодення української громади та її суголосьне життя з Україною). *Україна дипломатична*. 2020. Вип. 21. С. 625-644.
- Лазебник, 2021 – *Лазебник С.* Незалежність України в долях закордонного українства. *Україна дипломатична*. 2021. Вип. 22. С. 191-210.
- Лубківський, 2004 – *Лубківський М.* Дипломатичне досє. 2003 рік. *Україна дипломатична*. 2004. Вип. 4. С. 757-771.
- Мартинюк, 2023 – *Мартинюк Н.* Культурна дипломатія Світового Конгресу Українців як чинник популяризації України в світі (2014-2022). *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”*. Сер.: *Історичні науки*. 2023. Вип. 34. С. 152-160.
- Мартинюк, 2024а – *Мартинюк Н.* Економічна дипломатія Світового Конгресу Українців як чинник підтримки України (1991-2021 рр.). *Copernicus Political and Legal Studies*. 2024. Vol. 3. Issue 3. P. 45–57.
- Мартинюк, 2024б – *Мартинюк Н.* Напрями публічної дипломатії Світового Конгресу Українців задля поліпшення іміджу України у світі (1991-2024 рр.). *Україна дипломатична*. 2024. Вип. 25. С. 923-934.
- Осташ, 2009 – *Осташ І.* 15 років особливого партнерства. *Україна дипломатична*. 2009. Вип. 10. С. 500-510.
- Плав’юк, 2001 – *Плав’юк М.* Діаспора на захисті прав людини в Радянській Україні. *Україна дипломатична*. 2002. Вип. 2. С. 306-312.
- Позаштатні, 2010 – *Позаштатні консульські посадові особи України за кордоном*. *Україна дипломатична*. 2010. Вип. 11. С. 260-314.
- Попп, 2022 – *Попп Р.* Гуманітарні ініціативи Всесвітнього Конгресу Українців у допомозі Україні (2014-2021 рр.). *The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects: Scientific monograph*. Riga, Latvia, 2022. 637-645.
- Про Світовий Конгрес, 2025. – Про Світовий Конгрес Українців. *Світовий Конгрес Українців*. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ua/#about> (дата звернення: 05.03.2025).
- Тихенко, 2016 – *Тихенко В.О.* Документи з історії Світового Конгресу Українців. *Архіви України*. 2016. № 3-4. С. 206-212.
- Удовік, 2020 – *Удовік В.* Культурна дипломатія як «комунікативний міст» між Україною та Японією. *Україна дипломатична*. 2020. Вип. 21. С. 834-855.
- Юрійчук, 2015 – *Юрійчук Є.* Громадський контроль організацій української діаспори за проведення виборів в Україні. *Україна дипломатична*. 2015. Вип. 16. С. 822-835.

References

- Aliexsieienko, 2009 – *Aliexsieienko I.* Ukrainska knyha na mizhnarodnykh knyzhkovykh vystavkakh [Ukrainian books at international book fairs]. *Ukraina dyplomatychna*. 2009. Vyp. 10. S. 893-897. [in Ukrainian]
- Bilovus, 2017 – *Bilovus L. I.* Svitovyi Konhres Ukrainstiv na shpaltakh ukrainskoi diaspory SSHa (pislia 1991 r.) – napriamy roboty dlia zberezhenntia natsionalnoi identychnosti [The Ukrainian World Congress in the pages of the Ukrainian diaspora in the United States (after 1991) – directions of work to preserve national identity]. *Problemy vsesvitnoi istorii*. 2017. № 2 (4). S. 196–208. [in Ukrainian]
- Bohaievskiy, 2014 – *Bohaievskiy Yu.* Ukraina-Kanada: stanovlennia mizhderzhavnykh vidnosyn. Ekskurs u nedaleke mynule [Ukraine-Canada: Formation of Interstate Relations. An excursion into the recent past]. *Ukraina dyplomatychna*. 2014. Vyp. 15. S. 233-251. [in Ukrainian]
- Boiechko, 2018 – *Boiechko V.* Vid naukovoï roboty do praktychnoi dyplomatii [From academic work to practical diplomacy]. *Ukraina dyplomatychna*. 2018. Vyp. 19. S. 169-185. [in Ukrainian]
- Denysenko, 2005 – *Denysenko V.* Dyplomatychne dosie. 2005 rik [Diplomatic Dossier. 2005]. *Ukraina dyplomatychna*. 2005. Vyp. 6. S. 694-771. [in Ukrainian]
- Komisarenko, 2018 – *Komisarenko S.* Yak my pochynaly u «netumannomu Albioni» [How we started in “foggy Albion”]. *Ukraina dyplomatychna*. 2018. Vyp. 19. S. 186-213. [in Ukrainian]
- Kononenko, 2016 – *Kononenko A.* Svitovyi Konhres Ukrainstiv u konteksti pidtrymky suverenitetu Ukrainy ta neporushnosti yii kordoniv [Ukrainian World Congress in support of Ukraine’s sovereignty and inviolability of its borders]. *Ukrainoznavchyi almanakh*. 2016. Vyp. 19. S. 129-133. [in Ukrainian]

- Kononenko, 2017 – *Kononenko A.* Rol Svitovoho Konhresu Ukrainsiv (SKU) v konsolidatsii ukrainsiv v postkolonialnu dobu [The role of the Ukrainian World Congress (UWC) in consolidating Ukrainians in the post-colonial era]. *Ukrainoznavchyi almanakh*. Kyiv, 2017. Vyp. 22. S. 40-48. [in Ukrainian]
- Kulinich, 2020 – *Kulinich M.* Ukrainska diaspora Avstralii yak chynnyk pohlyblennia dvostoronnikh vidnosyn [Ukrainian diaspora in Australia as a factor in deepening bilateral relations]. *Ukraina dyplomatychna*. 2020. Vyp. 21. S. 207-220. [in Ukrainian]
- Kulinich, 2023 – *Kulinich M.* Osoblyvosti formuvannia ukrainskoi hromady v Avstralii pislia Druhoi svitovoi viiny [Features of the formation of the Ukrainian community in Australia after the Second World War]. *Ukraina dyplomatychna*. 2023. Vyp. 24. S. 99-108. [in Ukrainian]
- Lazebnyk, 2014 – *Lazebnyk S.* Zakordonne ukrainstvo – nevycherpnyi potentsial Ukrainy [Ukrainians abroad - Ukraine's inexhaustible potential]. *Ukraina dyplomatychna*. 2014. Vyp. 15. S. 897-908. [in Ukrainian]
- Lazebnyk, 2019 – *Lazebnyk S.* Svitova ukrainska trybuna [World Ukrainian Tribune]. *Ukraina dyplomatychna*. 2019. Vyp. 20. S. 194-207. [in Ukrainian]
- Lazebnyk, 2020 – *Lazebnyk S.* Ukrainska Kanada (sohodennia ukrainskoi hromady ta yii suholosne zhyttia z Ukrainoiu) [Ukrainian Canada (the present-day Ukrainian community and its life in tune with Ukraine)]. *Ukraina dyplomatychna*. 2020. Vyp. 21. S. 625-644. [in Ukrainian]
- Lazebnyk, 2021 – *Lazebnyk S.* Nezalezhnist Ukrainy v doliakh zakordonnoho ukrainstva [Ukraine's Independence in the Fates of Ukrainians Abroad]. *Ukraina dyplomatychna*. 2021. Vyp. 22. S. 191-210. [in Ukrainian]
- Lubkivskiy, 2004 – *Lubkivskiy M.* Dyplomatychne dosie. 2003 rik [Diplomatic file. 2003]. *Ukraina dyplomatychna*. 2004. Vyp. 4. S. 757-771. [in Ukrainian]
- Martyniuk, 2023 – *Martyniuk N.* Kulturna dyplomatiia Svitovoho Konhresu Ukrainsiv yak chynnyk populiaryzatsii Ukrainy v sviti (2014-2022) [Cultural Diplomacy of the Ukrainian World Congress as a Factor in Promoting Ukraine in the World (2014-2022)]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»*. Ser.: *Istorychni nauky*. 2023. Vyp. 34. S. 152-160. [in Ukrainian]
- Martyniuk, 2024a – *Martyniuk N.* Ekonomichna dyplomatiia Svitovoho Konhresu Ukrainsiv yak chynnyk pidtrymky Ukrainy (1991-2021 rr.) [Economic Diplomacy of the Ukrainian World Congress as a Factor of Support for Ukraine (1991-2021)]. *Copernicus Political and Legal Studies*. 2024. Vol. 3. Issue 3. P. 45-57. [in Ukrainian]
- Martyniuk, 2024b – *Martyniuk N.* Napriamy publichnoi dyplomatii Svitovoho Konhresu Ukrainsiv zadlia polipshennia imidzhu Ukrainy u sviti (1991-2024 rr.) [Directions of public diplomacy of the Ukrainian World Congress to improve the image of Ukraine in the world (1991-2024)]. *Ukraina dyplomatychna*. 2024. Vyp. 25. S. 923-934. [in Ukrainian]
- Ostash, 2009 – *Ostash I.* 15 rokiv osoblyvoho partnerstva [15 years of a special partnership]. *Ukraina dyplomatychna*. 2009. Vyp. 10. S. 500-510. [in Ukrainian]
- Plaviuk, 2001 – *Plaviuk M.* Diaspora na zachysti prav liudyny v Radianskii Ukraini [Diaspora in defence of human rights in Soviet Ukraine]. *Ukraina dyplomatychna*. 2002. Vyp. 2. S. 306-312.
- Pozashtatni, 2010 – *Pozashtatni konsulski posadovi osoby Ukrainy za kordonom* [Non-staff consular officials of Ukraine abroad]. *Ukraina dyplomatychna*. 2010. Vyp. 11. S. 260-314. [in Ukrainian]
- Popp, 2022 – *Popp R.* Humanitarni initsiatyvy Vsesvitnoho Konhresu Ukrainsiv u dopomozi Ukraini (2014-2021 rr.) [Humanitarian Initiatives of the Ukrainian World Congress in Assistance to Ukraine (2014-2021)]. *The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects*: Scientific monograph. Riga, Latvia, 2022. 637-645. [in Ukrainian]
- Pro svitovyi konhres, 2025. – Pro Svitovyi Konhres Ukrainsiv [About the Ukrainian World Congress]. *Svitovyi konhres ukrainsiv*. URL: <https://www.ukrainianworldcongress.org/ua/#about> (data zvernennia: 05.03.2025). [in Ukrainian]
- Tykhenko, 2016 – *Tykhenko V. O.* Dokumenty z istorii Svitovoho Kongresu Ukrainsiv [Documents on the history of the Ukrainian World Congress]. *Arkhivy Ukrainy*. 2016. № 3-4. S. 206-212. [in Ukrainian]
- Udovik, 2020 – *Udovik V.* Kulturna dyplomatiia yak «komunikatyvnyi mist» mizh Ukrainoiu ta Yaponiieiu [Cultural diplomacy as a 'communication bridge' between Ukraine and Japan]. *Ukraina dyplomatychna*. 2020. Vyp. 21. S. 834-855. [in Ukrainian]
- Yuriichuk, 2015 – *Yuriichuk Ye.* Hromadskyi kontrol orhanizatsii ukrainskoi diaspori za provedennia vyboriv v Ukraini [Public control of Ukrainian diaspora organisations over the conduct of elections in Ukraine]. *Ukraina dyplomatychna*. 2015. Vyp. 16. S. 822-835. [in Ukrainian]

Отримано 03.03.2025

Отримано в доопрацьованому вигляді 07.03.2025

Прийнято до друку 12.03.2025

Submitted 03.03.2025

Received in received form 07.03.2025

Accepted for publication 12.03.2025

